

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 Magistrați } 350 Lei pe an
 Avocați }

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Inregistrat la No. 2/1938 (la Tribunalul Cluj)

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul

Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

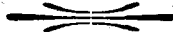
fost Președinte la Curtea de Apel Cluj, Avocat Cluj

Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU
 Consilier la Inalta Curte de Casație

I. PREDOVICIU
 Președinte la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR
 Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar
Dr. VIRGIL I. MĂNESCU
 Asistent Universitar
 Avocat

S U M A R :

Unificare legislativă de *I. Mănescu*.

Drept interprovincial în legătură cu Regim matrimonial fără
 contract de *Prof. Bogdan Ionescu*, Cluj 1938. Recenzie de *I. M.*
 Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe Procedurale.

Jurisprudențe Penale.

Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Dr. T. Moșil. Advocat consilier Cluj: *Legea de ex-propritate pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor și Laureat al Facultății de Drept din Paris. *Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român.* Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Țerek.

Bogdan Ionescu. Profesor de Drept Civil la facultatea de drept din Cluj. Drept interprovincial în legătură cu regim matrimonial fără contract. Cluj, Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

Dr. Tiberiu Rusu, avocat Cluj. *Infrațiuni contra Administrației publice Cluj.* Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

Mircea Georgescu, Doctor în drept. *Măsuri de Siguranță pentru apărarea socială și ocrotirea individuală.* Imprimăria Fondul Cărilor Funduare Cluj.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; *Proprietatea aparentă.* Notă la o decizie a Curtei de Apel din Cluj.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele.

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—
Se poate comanda la autor.

Traian Alexandrescu

Advocat, fost decan al Baroului
de Ilfov
București, Str. I. G. Duca 47

Gajurile Civile și Comerciale

Problema validității din punct
de vedere al condițiilor de
formă și de fond. Indrumări și
observațiuni practice pentru
bănci, comercianți și creditori.

Prețul 40 lei.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate:

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatetele de Pace din 1919—1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul”).

București 1936.

A apărut

Tratat

de

Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar” Str. Artei 5

București

A apărut

Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935

a Consiliului legislativ.

Unificare legislativă

În luna trecută s'a sărbătorit, cu mare fast, introducerea completă a legislației din Vechiul Regat în Bucovina.

Acest eveniment de o covârșitoare importanță nu poate să rămână ne remarcat de revista noastră, care, încă dela apariția ei, a dus o luptă continuă pentru unificarea legislativă a Țării întregite.

Cuvântările ce s'au ținut, în special de Dl. Ministru al Justiției, au lăsat să se întrevadă că în curând va veni rândul și celeilalte părți ale țării, în care dăinuște încă o legislație streină. Ne place să credem, mai ales față de energicele cuvântări ale D-lui Ministru de Justiție, că, complectă unificare legislativă nu va întârzia.

E drept că în Ardeal, nu prea să duce o luptă fățișe pentru respingerea planurilor D-lui Ministru de Justiție, totuși nu se poate nega că o luptă discretă se dă în acest sens. Argumentul de care se leagă această luptă sunt prevederile Constituției.

Să examinăm puțin textul Constituției, și experiența unificării parțiale ce s'a făcut prin câteva legi; apoi să facem o mică anchetă spre a vedea cine se opune, cu oarecare argumente, la unificarea completă a legislației.

Art. 98, alin. IV din Constituție prevede: „Toate codicele și legile în vigoare se vor revizui în vederea unificării legislației, punându-se în armonie cu principiile actualei Constituții. Până atunci ele rămân în vigoare. Din ziua promulgării Constituției de față sunt desființate acele dispozițiuni din legi, decrete, regulamente și orice alte acte cari sunt contrarii celor înscrise în această Constituție”.

Față de acest text, ne întrebăm: ce fel de revizuire cere Constituția? Un amestec de dispoziții luate din variatele legi ale țării? O legiuire nouă? Nu. Revizuirea de care se ocupă Constituția este aceea care trebuie să pună în armonie dispozițiile diferitelor legi cu principiile actualei Constituții. În consecință dacă diferitele legi actualmente în vigoare, nu sunt în dezacord cu principiile Constituției, ori care din ele pot fi extinse în întregime în întreaga țară. Și cum toate nu pot fi extinse, trebuiesc alese acelea care împacă interesul majorității membrilor componenți ai țării, sau acelea cari sunt apreciate ca mai superioare în dispozițiuni, cum a fost cazul cărților funduare. Această alegere revine reprezentanților responsabili ai țării, nu diferiților interesați. Că multe din dispozițiunile lor nu mai corespund cu modul de a gândi al poporului și al împrejurărilor sociale la care ne duce evoluția, aceasta este altceva. Pentru aceasta trebuie adaptarea care poate fi făcută la momentul oportun și în măsura reclamată. Timpul până când poate rămâne în vigoare o lege dintr-o parte a țării, poate fi și timpul până când o lege dintr-o altă parte a țării este extinsă pe teritoriul celeilalte.

Oare legile de unificare introduse până acum, și care în mare măsură s'au făcut prin amestec de dispozițiuni, sunt perfecte? Impacă ele pe jurist?

Si acum să venim la modul cum s'a fost

primite de popor aceste legi și cine sunt acei care se agită încă.

Poporul a primit cu cea mai mare indiferență schimbarea legilor. El înțelege să se supună la măsurile ce înțeleg reprezentanții țării să le ia.

(Cei care se agită, bine înțeles în mod discret, sunt juristii. Atâta vreme însă cât nu ies din discreția lor, și nu pun mâna pe condei, să arate motivele ce-i fac să se revolte în culise, rămâne de sine înțeles că acea revoltă are ca obiectiv un interes personal, nu interes general. E drept că este greu să înveți o legislație schimbată, aceasta o pot mărturisi și magistrații veniți în Ardeal din Vechiul Regat, căci au trebuit să studieze legislația Ardeleană, dar după cum aceștia au fost călăuziți de interesul național, tot așa va trebui să fie călăuziți și juristii ardeleni. Trebuie să înceteze aplicarea legilor, cari încă amintesc un trecut dureros, acum după două decenii. Să ne modificăm legile, la noi acasă și pe ale noastre. Stând pe aceeași poziție de până acum, va trebui să trecă și mai multe decenii, căci nu trebuie să uităm câtă luptă s'a dus ca să combinăm, codul penal român cu codul penal maghiar.

Iată motive pentru care socotim că sistemul adoptat de Guvernul țării prin Ministrul său de Justiție, este preferabil. Așteptăm acum și promitem că rubricile acestei reviste vor sta la dispoziție ori cui — ca să combată acest sistem. Din parte-ne promitem că vom intra și în detaliu spre a compara legislația din Vechiul Regat, care nu a fost extinsă până acum, cu legislațiile încă în vigoare în Ardeal.

Mândria națională și interesele economice și de dreptate comună, trebuiesc să stea deasupra tuturor preocupărilor și intereselor noastre.

I. Mănescu

Drept interprovincial în legătură cu Regim matrimonial fără contract

de Profesor *Bogdan Ionescu*
Cluj 1938

Citind lucrarea dlui Profesor Bogdan Ionescu, am găsit că problema, ce ridică în ea, e de o actualitate care interesează multă lume, mai cu seamă pe avocații ce ar avea să pledeze c asemenea problemă, și pe magistrații chemați a o judecă și de aceea mi-am propus s'o aduc la cunoștința cititorilor Revistei noastre.

Problema ce studiază autorul consistă în cea, că dacă un magistrat al Curței de Apel Oradea, născut și crescut în București și apoi stabilit în Oradea ca magistrat, se căsătorește la București, cu o bucureșteancă fără avere, fără a face contract matrimonial, iar apoi se reîntoarce imediat la domiciliul său din Oradea, unde își continuă funcțiunea, se pune întrebarea că, sub care regim matrimonial s'a căsătorit?

Aci ar fi vorba de a ști: să fie oare regimul legal al codului civil român, adică să se aplice legea de origină a bărbatului, sau legea femeiei din momentul căsătoriei, sau chiar legea locu-

lui de căsătorie, toate aceste trei legi rânduite de codul civ. român, — sau, să se aplice dreptul cutumier ungar, adică legea locului unde s'a stabilit bărbatul, adică legea domiciliului său din momentul căsătoriei?

În acest fel apare conflictul de **drept inter-provincial** de la noi.

Autorul stabilește mai întâi principiul, că românii dintr'o provincie cu o lege (noi avem trei legi decretate valabile în cuprinsul Țării: legea codului civ. român, legea codului austriac și dreptul cutumier ungar), stabilindu-se definitiv într'o altă provincie cu lege diferită de prima, trebuie să fie supus legilor noii provincii, adică principiul **legii domiciliatare** aplicată fie cărui român; iar conflictul interprovincial al legilor îl transpune în **Dreptul internațional**, așa în cât legea domiciliatară corespunde legii naționale din dreptul internațional, iar legea unei alte provincii de drept corespunde legii streine din dr. internațional.

Deci dar, în ce privește **conflictul special** la care dă naștere problema pusă, bărbatul căsătorit va fi socotit sub imperiul legii sale din Oradea, adică dreptul cutumier ungar.

Prin urmare, zice autorul, în acest conflict special, urmează a se discuta care regim legal matrimonial să aplicăm: cel din c. c. rom., sau cel din cutuma maghiară? (Ar fi putut fi pus în discuție și regimul legal matrimonial al codului civil austriac, dacă femeia ar fi fost originară dintr'o provincie cu acest drept, de ex. din Cluj).

După ce autorul face o descripție sumară a regimurilor legale matrimoniale din cele trei legislații, ajunge de concluzia că, singură **Convenția de la Haga din 17 Iulie 1905** hotărăște în speță, pe considerația că aceasta convenție este expresia suveranității Statului Român și care deci are putere și peste provinciile alipite, peste care Vechiul Regat și-a extins suveranitatea sa. Această lege în art. 5, declară că regimul legal matrimonial alor două persoane căsătorite, aparținând la două naționalități, este **legea națională a bărbatului din momentul căsătoriei adică statutul personal al bărbatului**. Așa fiind, transpunând soluția în dreptul nostru interprovincial, urmează că, în problema propusă, va hotărâ **legea domiciliatară a bărbatului din momentul căsătoriei, adică cutuma ungară**.

Mai departe, autorul recunoaște că dificultățile rezolvării nu s'au isprăvit, și că de acum începe a se arăta dificultatea cea mai mare. Căci dacă cutuma maghiară hotărăște aci regimul matrimonial legal, însă această cutumă prevede două regimuri de acest fel: pentru nobili și onorațiori (înalti funcționari sau profesioniști cu însemnate diplome și salarii sau onorari), regimul legal matrim. e cel al **separării de bunuri**, — pentru nenobili (țărani, industriași, comerțianți, micii funcționari cu salarii și studii mai puțin însemnate) este cel al **separării de bunuri amplificat cu coachiziția**. Și, a face distincția între nobili și nenobili, nu este oare a călca **Constituția Română în art. 8 și 10**, după cari, oprește orice distincție de clase și orice titluri de nobleță? Pentru a se putea răspunde cu temei, autorul studiază cu mai multe amănunte, regimurile legale matrimoniale ale cutumei maghiare. Arătând cum erau tratate în drept

cele trei clase de, nobili, onorațiori și nenobili, ca o consecință a **istoriei poporului ungar**, și apoi vocând **legile și mai cu seamă deciziile curiei ungare** cu care s'a constituit dreptul ungar, a ajuns la concluzia, că cele două regimuri legale matrimoniale ungare s'au stabilit, **nu avându-se în vedere clasificarea de nobili, onorațiori și nenobili, ca atari**, clasificare de ordin politic (public) care crea privilegiile medievale nobililor, — **ci din considerente de ordin patrimonial**, de ordin privat, ale acestor oameni, cari e cu totul altceva.

Nu faptul de nobleță sau nenobleță zice autorul au determinat legiuitorul privat, **ci prezumțiile** de situația lor materială pe de o parte, și de felul convețuirii la olaltă a soților cu privire la modul de achiziționare de noi bunuri în timpul căsătoriei, pe de altă parte.

Când, din situația lor materială sau socială, **se va prezuma** că în orice bun achizit pe timpul căsătoriei va fi contribuit numai unul dintre soți (cea ce e cazul pentru nobili și onorațiori), atunci bunul astfel achizit va rămâne integrat în regimul separat neștirbit, și va aparține inclusiv achiziționarului. Iar când, tot în baza acestor considerațiuni, **se va prezuma** că în achiziția unui asemenea bun ar fi contribuit ambii soți (cum e cazul celor nenobili), atunci regimul tradițional și general al separării de bunuri se amplifică cu coachiziția bunului căștigat, adică în jumătate pentru fiecare.

Aceste prezumții legale, cari stabilesc două regimuri matrimoniale distincte, pot fi **răsturnate** prin dovada cantrară.

Mai departe, continuând, judecătorul de azi nu are a ține socoteală de clasele nobilitare ale dreptului ungar, ci de situațiile patrimoniale și sociale ale soților, din care să-și formeze prezumțiile cu care să judece și să hotărăscă.

El, judecătorul trebuie să-și încadreze soții în cea ce ar fi fost ei dacă s'ar mai menține încă clasificarea nobilitară ungară, dar ca circumstanță ajutătoare, fără a o invoca formal, căci s'ar lovi de art. 8 și 10 al Constituției noastre, și astfel, să-și stăbilească prezumțiile de cari am vorbit, prezumții cari erau conforme unor realități și în dreptul ungar dinainte de unire, cum sunt și în cel de azi de sub Constituția noastră.

Clase sociale din dreptul ungar nu trebuie să ne sperie, zice autorul, când sunt considerate nu sub aspectul lor politic, ci sub aspectul lor de ordin **patrimonial**, cum comportă problema noastră, căci clasele sociale, în general, se aleg în orice stat democratic printr'o selecțiune naturală a valorilor, și apoi, de ce, dacă e vorba să votăm pe unul din cele două regimuri matrimoniale legale ungare, să votăm cum zic unii, pe cel al separării cu coachiziția, de ce, zice autorul, să ne oprim tocmai la regimul foștilor iobagi ungari sau celor ce constituau plebea ungară?

Nu ar însemna oare că, alegând pe una dintre cele trei clase, de ex. plebea, ar fi o consacrare chiar, a celor trei clase de odinioară? Nu ar constitui aceasta și o degradare a populației românești din ținuturile ungurene? Căci doar, în aceste ținuturi, se găsesc și astăzi, și mari proprietari, (ca foștii nobili și capacități intelectuale cu mijloace materiale sau sociale mai în-

semnate (ca așa numiții onorațiori), după cum se pot găsi și oameni mai modești ca stare materială sau ca mijloace sociale de a trăi (cum se presupune în clasa nenobilor).

Eată dece, conchide în definitiv autorul, că **regimul legal matrimonial** sub care s'au căsătorit soții din problema propusă este cel hotărât de cutuma ungară anume **al separării de bunuri neamplificat cu coachiziția**.

Nu am făcut decât să rezumăm importanta lucrare a Dlui profesor Bogdan Ionescu.

Vom reveni în curând cu un studiu critic asupra chestiilor tratate în această lucrare.

I. M.

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație S. I.

Dec. No. 1200—1932.

Preș. T. Magheru, cons.

Concesori. Acțiuni întreprinse de ei în numele succesiunii. Când sunt valabile.

Potrivit disp. § 550 c. civ. a. în vigoare în Bucovina, „mai mulți moștenitori, în vederea dreptului lor comun de moștenire, sunt considerați ca o singură persoană; stau în această solidaritate și răspund toți pentru unul și unul pentru toți, până la predarea judecătorească a averii din moștenire“.

În conformitate cu acest text, un singur moștenitor nu poate să întreprindă singur în numele succesiunii, nimic ce ar schimba substanța masei succesoriale în așa fel ca schimbarea să aibă efect și asupra porțiunilor celorlalți comoștenitori; o atare schimbare, nu se poate înțelege decât în sensul ca prin ea să nu fie vătămăte drepturile celorlalți moștenitori; nu poate fi vorba însă de o vătămăre a drepturilor celorlalți moștenitori, când prin acțiunea introdusă de un singur moștenitor masa succesorală se mărește, de oarece această sporire a moștenirii este în folosul tuturor, iar cheltuielile de proces, avansate de reclamant, cad în sarcina sa și nici de cum a celorlalți comoștenitori.

Intrucât, în speță, prin acțiunea introductivă de instanță, se tindea la aducerea în masa succesorală a unei sume de 8000 lei, deci la o sporire a succesiunii, în mod greșit și cu violarea art. 550 c. civ. a. aplicabil în speță, instanțele de fond au considerat că moștenitoarea declarată azi recurentă, n'avea calitatea de a instanța în numele succesiunii, acțiunea de față.

Inalta Curte de Casație S. I.

Dec. No. 1981—1937.

Preș. S. Tipei, cons.

Drept interprovincial. — Divorț obținut în Vechiul Regat. Pensie alimentară, definitivă cerută în Ardeal. Este supusă legislației după care s'a pronunțat divorțul.

Recurenta, după ce introdusese la Tribunalul Putna o cerere de pensie alimentară provizorie, în urma pronunțării definitive a divorțului, a cerut declinarea competenței aceluși tri-

bunal în favoarea Tribunalului Maramureș, înaintea căruia însă și-a modificat obiectul cererii de pensie alimentară din provizorie în definitivă.

Dacă până la această schimbare a caracterului pensiunii alimentare, competența de a judeca aparținea Tribunalului Putna, ca instanță de divorț, odată ce recurenta a înțeles că pretinde acordarea unei pensiuni alimentare definitive, ca urmare a pronunțării divorțului, competența de a judeca această cerere nu mai putea aparține instanței ce a judecat divorțul, în speță Tribunalul Putna, întru cât în lipsa unei dispozițiuni derogatorii, fiind aplicabile regulile de competență ale dreptului comun, instanța competentă, nu putea fi decât aceea a domiciliului părții, adică, în speță a Tribunalului Maramureș, care deci a fost competentă să judece cererea în litigiu, astfel cum a fost modificată de recurentă, în limitele legale ale competenței sale.

În drept este necontestat că atât divorțul cât și efectele lui de orice natură fac parte din statutul personal al părților și ca atare sunt guvernate de legea lor națională.

Potrivit acestor principii de drept, aplicabile și în cazul unor conflicte de drept interprovincial, o cerere de pensie alimentară fiind o consecință directă a divorțului, este supusă legislației după care s'a judecat divorțul, chiar dacă în urmă părțile sau una din ele n'ar mai domicilia pe teritoriul supus acelei legislații.

Astfel fiind și întru cât speța este necontestat că divorțul părților a fost judecat după legislația Vechiului Regat de Tribunalul Putna în circumscripția căruia domiciliau atunci părțile, cererea de pensie alimentară depusă de recurentă nu putea fi examinată decât în raport cu aceeași legislație și prin urmare Curtea de Apel făcând în cauză aplicațiunea legii matrimoniale ardelenene a violat principiile sus enunțate și a dat o hotărîre casabilă.

Jurisprud. comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția I-a.

Decizia Nr. 2533—35

Președinția Dlui E. Bănescu consilier

Casa Autonomă a Monopolurilor Regatului României, este o societate comercială deci și acțiunile de desdăunare contra ei sunt de natură comercială.

Curtea deliberând,

Asupra competenței Secțiunii.

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs, Curtea de Apel, reformând sentința primei instanțe, a obligat pe recurenta Casa Autonomă a Monopolurilor Regatului Român să plătească intimăteii T. B. o pensie viageră de 300 lei lunar;

Pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel constată în fond că soțul intimăteii, T. B. a fost în serviciul recurentei ca lăcătuș la salina din Ocna Dejului unde, executând lucrări la

aparatul de electricitate, în mină a fost electrocutat, rămânând mort pe loc, că intimata prin acțiunea ce a introdus, a cerut obligarea recurentei la repararea daunelor ce a suferit prin pierderea soțului ei în acest accident.

Considerând că fiind incontestabil că recurenta este o întreprindere cu caracter comercial se consideră ca atare obiective și toate actele care servesc a constitui o asemenea întreprindere, a o exploata sau lichida și prin urmare sunt obligațiuni de natură comercială toate obligațiunile care derivă din întreg acest complex de acte.

Că așa fiind, urmează că și responsabilitatea derivând din culpa comisă de această întreprindere în cursul exploatării ei, este comercială; căci dacă comerciale sunt obligațiunile rezultând din complexul de acte ce compun exploatarea atunci când aceste acte nu se abat de la lege și regulamente și deci nu prejudiciază pe nimeni, nu este nici o rațiune de a înceta de a fi comerciale atunci când aceleași acte, sau unul din ele, s'au săvârșit în mod nesocotit încât au putut constitui o greșală producătoare de prejudicii.

Că astfel fiind, acțiunea intimitei de astăzi având ca temei un quasi-delict de natură comercială, și recursul este de natură comercială de competența Secțiunii a III-a a Inaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 31 § 3 alin. a., din legea ei organică, așa că Secțiunea I-a urmează să-și decline competența, trimitând recursul în judecata Sec. III-a.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția III-a

Decizia Nr. 1267—1938

Președinția dlui **G. Cristof consilier**

Art. 82 din legea 19—1907 prevăzând proccitanța acțiunii penale, acțiunii de desdăunare pentru accidente, această dispoziție este de ordine publică și trebuie observată din oficiu.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar, rezultă că, intimata v. d. C. B. a chemat în judecată în fața Tribunalului Someș pe recurenta Casa Autonomă a Monopolurilor pentru plata unei rente lunare de 1.500 lei cu titlu de despăgubiri rezultate dintr'un accident, în care soțul intimitei și-a pierdut viața, și Trib. prin sentința Nr. C. 2336—4—1932 a respins acțiunea;

Că intimata a făcut apel împotriva acestei sentințe, și Curtea de Apel Cluj prin deciziunea supusă recursului, a reformat hotărârea primei instanțe, în sensul că, i-a stabilit intimitei o pensie viageră de 300 lei lunară până la remărire, pe considerațiunea, că accidentul a avut loc din culpa recurentei;

Având în vedere că prin motivul IV de casare recurenta se plânge de violarea art. 82 din legea 19—1907, în desvoltarea căruia susține, că intimata nefăcând dovada cu sentința penală definitivă, că accidentul a fost cauzat în mod intenționat sau prin neglijența recurentei în calitate de patron sau a prepușilor acesteia, Curtea de Apel nu putea să între în examinarea și rezolvarea litigiului;

Considerând, că este necontestat în speță, că chestiunea dedusă în judecată prin motivul de casare astfel formulat, nu a fost invocată în fața Curții de Apel, ci numai înaintea primei instanțe, deoarece însă în conformitate cu art. 180 alin. ultim ea este de ordine publică, poate fi ridicată direct în fața Inaltei Curți.

Având în vedere că art. 82 din legea 19—107, recunoscând urmașilor persoanelor vizate prin art. 71, 72 din aceeași lege dreptul la despăgubiri din cauză de accidente, exercitarea acestui drept îl condiționează de împrejurarea, ca prin sentința penală definitivă să fie stabilit, că accidentul a fost cauzat în mod intenționat sau prin neglijență de către patron sau însărcinatul acestuia pentru ale cărui fapte este responsabil.

Considerând că existența sentinței penale vizată de acest text, constituind o condițiune substanțială pentru intentarea acțiunii de despăgubire admisă și recunoscută de articolul citat, cel ce reclamă în justiție despăgubiri în temeiul art. 82 invocat, este dator a face dovada prin depunerea sentinței penale definitive constatatoare a cauzei accidentului, de unde urmează, că partea ce nu îndeplinește această condițiune esențială, nu poate reclama în fața justiției despăgubiri în cadrul de aplicațiune a art. 82 menționat mai sus;

Că în asemenea situațiune și întrucât în speță Curtea de Apel a intrat în examinarea și a rezolvat litigiul dedus în judecată prin acțiunea în daune introdusă de intimată, fără a stabili în prealabil, dacă intimata s'a conformat dispozițiilor art. 82 citat, chestiune care cum s'a arătat mai sus, urma a fi ridicată și examinată din oficiu de Curtea de Apel, a violat art. 82 din legea 19—1907, astfel că motivul IV de casare este întemeiat, recursul urmează a fi admis și a se casa deciziunea atacată pe acest motiv, fără a se examina celelalte motive de recurs;

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apreciind.

Jurispr. procedurale.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secțiunea I-a.

Decizia Nr. 1429—37.

Președinția Dlui **G. Drâmbă, consilier**

Radiere de ipotecă pe bază că s'a anulat titlul pe baza căruia s'a luat inscripție ipotecară: Intentare de proces pentru radiere în loc de solicitarea ștergerii ipotecei. Cheltuelile de judecată, nu pot fi plătite de creditorul ipotecar, pe motiv că nu a provocat acele cheltueli. Art. 425 pr. civ. Ard. 50 din legea pentru unificarea dispozițiilor de procedură civilă (accelerarea judecărilor.

Curtea — Deliberând,

Asupra recursului făcut de Firma Fabrica de c. G. B. L. Soc. Anon. în contra deciziei Nr. 203—1937 a Curții de Apel Cluj Secția III-a.

Văzând motivele de recurs în cuprinderea următoare:

„Violare de lege și eroare grosieră de fapt.
„Au fost violate dispozițiunile art. 425 p. c. Ard., art. 50 din legea pentru unificarea dispozițiilor de procedură civilă și comercială pentru înlesnirea și accelerarea judecăților și decret lege publicat în Monit. Of. 214 din 30 Septembrie 1925 privitor la tabloul onorariilor minimale pentru avocați și art. 148 din regulamentul cărții funduare, întrucât nu s'a stabilit spe-sele precise prin tabloul onorariilor minimale după substratul de 17.000.000 în procesul pentru radierea ipotecilor de lei 8.237.303 plus 8.832.394 întabulate în prot. fund. a orașului Sebeș Nr. 1665, 1667 și 6491 în folosul Ministerului de Finanțe.

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că la 22/XI/1935 firma reclamată Fabrica de Ciorapi G. B. L. Soc. Anon. fostă Uzina de Textile Rom. S. A. din Sebeș (ALBA) a introdus acțiune contra Ministerului de Finanțe, cerând radierea ipotecii obținută în baza deciziunii Ministerului, prin care reclamanta a fost obligată la amendă pentru contravenție la legea impozitului pe lux și cifra de afaceri, pe motiv că instanțele judiciare anulând zisa deciziune, inscripția ipotecară nu mai are bază legală.

Că în decursul procesului Ministerul satisfăcând cererea, reclamanta și-a redus acțiunea numai la cheltueli, iar Trib. Alba Secția II-a prin sentința Nr. C. 8610—1935—6 din 30 Martie 1936, a admis acțiunea astfel redusă și a obligat Ministerul la plata sumei de 8.000 lei drept cheltueli de judecată.

Că această soluțiune fiind apelată de părât — apel la care a aderat și reclamanta — Curte de Apel Cluj prin deciziunea suspendată recursului a admis în parte apelul Ministerului, și a redus cheltuelile de judecată la 2000 lei, respingând aderarea la apel care avea de obiect majorarea lor.

Că, pentru a decide astfel Curtea motivează că după obținerea hotărârii de anulare a amenzii, firma reclamantă n'a cerut în prealabil — pe cale de petiție sau notificare — radierea ipotecii, ci a făcut direct acțiune, așa că din acest punct de vedere, nu Statul a fost cel care a determinat procesul;

Că întrucât însă Ministerul părât n'a recunoscut dela început pretențiunea reclamantei, ci tocmai la al. 3-lea termen, el trebuie să răspundă de cheltuelile ocazionate de aceste debateri, și care cheltueli ținând seamă de tariful minimal cum și de contra valoarea muncii prestate și importanța afacerii, au fost fixate la 2000 lei;

Având în vedere că prin motivele de recurs se pretinde că numai cu violarea art. 425 pr. civ. Ard., 50 din legea pt. unificarea disp. de procedură civilă și tabloul de onorarii avocațiale a acordat Curtea de fond recurentei un onorar de 2000 lei, atunci când valoarea litigiului este de 17.000.000 lei; Că întrucât pentru această valoare necontestată a procesului, onorariul prevăzut în tabloul I și IV din tariful stabilit pentru Ardeal este de 88.000 lei și nici de cum 2000 lei, soluțiunea dată este casabilă.

Considerând că în adevăr rezultă din acțiunea introductivă, din procesele verbale ale

debaterilor și din actele anexate procesului că valoarea creanțelor în baza cărora se întăbulase ipoteca pe numele Ministerului intimat, era de circa 17.000.000 lei sumă care n'a fost contestată de Minister astfel încât tot aceasta este și valoarea procesului de față referitor la radierea acestei ipotecii;

Că întrucât după tariful minimal al onorariilor avocațiale pentru Ardeal, ce face parte integrantă din legea pentru unificarea dispozițiilor de procedură civilă și față de valoarea arătată a acțiunii, se cuvine firmei recurente mai mari cheltueli de judecată decât suma de 2000 (două mii) lei, acordate de Curtea de Apel, urmează ca instanța de apel a violat dispozițiunile invocate ale legii avocaților și tariful arătat așa că recursul fiind fondat cată a se admite și deciziunea atacată a se casa retrimitându-se cauza aceleiași instanțe spre o nouă judecată.

Apreciind și asupra cheltuelilor de recurs le fixează la 3000 lei.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secțiunea III-a

Dec. Nr. 431—1938.

Preș. L. Ștefănescu, consilier

Chemarea în judecată a ministerelor ca reprezentante ale Statului leagă în mod valabil instanța. Art. 10 din legea organizării ministerelor.

Recurentul S. C. prin trei petițiuni succesive a solicitat Curții de Apel Iași să oblige, atât Ministerul Agriculturii și Domeniilor, cât și pe Gr. C. Inspector General, fost șef al Inspectoratului Cadastral din Directoratul Moldovei, de a i se recunoaște dreptul să obțină dela Direcțiunea Cadastrului o lucrare de probă, conform caietului de sarcini pe anul 1930, precum și a-i repara prejudiciul cauzat prin actul abuziv de autoritate, în sumă de 276.000 lei.

Instanța de fond, adimițând incidentele ridicate de către intimați, respinge acțiunea cu cheltueli de judecată, pe considerațiunea că reclamantul trebuia să acționeze Statul, iar nu Ministerul de Agricultură și Domenii. În ce privește pe intimatul Gr. Corneanu, acțiunea urmează de asemenea a fi respinsă întru cât el este acționat ca reprezentant al Direcțiunii Regionale Cadastrale Iași, calitate în care acesta a soluționat cererea reclamantului.

Recurentul se plânge de greșita interpretare și aplicare a art. 10 din legea pentru organizarea ministerelor din 2 August 1929, deoarece Curtea de Apel stabilește că, în speță, trebuia acționat Statul iar nu autoritatea intimată.

După dispozițiunile art. 10 din legea pentru organizarea ministerelor din 1920, acestea reprezintă interesele generale ale Statului ce le sunt atribuite prin acea lege.

Deși ele nu au personalitate juridică, pot totuși sta în justiție și încheia acte juridice în numele Statului și pentru Stat.

Legea de organizarea ministerelor, prin menționatul text de lege prevede că ministerele reprezintă interesele generale ale Statului ce

le sunt atribuite prin lege și, deși nu au personalitate juridică proprie, totuși ele pot încheia acte juridice și sta în justiție în numele Statului și pentru Stat; or, dacă prin delegația legii ministerele reprezintă Statul în justiție, chemarea în judecată a ministerului, ca reprezentant al Statului leagă în mod valabil instanța, astfel că ministerele stau în judecată în puterea personalității juridice a Statului ale căror organe și reprezentante sunt.

Astfel fiind și întru cât în speță, Curtea de Apel a decis contrariul, stabilind că reclamantul trebuia să acționeze Statul, iar nu ministerul o greșită interpretare și violare a art. 10 din legea de organizare a ministerelor din 1929, iar motivul de casare fiind întemeiat, urmează a fi admis și prin consecință și recursul, a se casa deciziunea Curții de Apel, iar în fond, conform art. 12 din legea contenciosului administrativ, a se fixa termen pentru când se vor cita părțile.

CURTEA DE APEL CLUJ, — SECȚIA II

Nr. C. II. 489—2—1932.

Inscripțiuni funduare. Numai terții de bună credință se bucură de situația din cartea fonduară nu și părțile între ele în raportul direct.

Deciziunea aceasta s'a pronunțat nefiind de față nimeni. Dat la 7 Iunie 1932.

Președinte **ss. G. Haupt, consilier**

Motive:

Contra sentinței tribunalului, ca instanța de apel reclamantul a înaintat recurs în casare formulându-și motivele de recurs în conformitate cu recursul în scris sub punctele a—h, care motive în rezumat consistă în aceea, că instanța de apel a stabilit starea de fapt cu exces de putere cu omisiunea esențială și cu violarea normelor procedurale (art. 264, 270, 272 P. c. art. 54) din legea pentru Curtea de Casație și materiale art. 321, 315, 366 (Cod. civ. austriac și ordonanța cu Nr. 4420—1918 când a trecut cu vederea, că dreptul de proprietate al reclamantului este înscris în cartea funduară și cu toate acestea fără ca pârâtul să fi făcut dovadă contrară, în butul probelor administrate a stabilit că imobilele părinților comuni ar fi fost împărțite în două părți egale, că reclamantul ar fi renunțat în favoarea pârâtului la jumătate parte din imobilul de un jugh. cedat cu dreptul de uzufruct mamei părților.

Renunțare care chiar de ar fi dovedită în spiritul ordonanței 4420—1918 nu are valabilitate întrucât nu este cuprinsă în act scris.

Deliberând Curtea asupra motivelor de casare le-a găsit neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Instanța de apel primind în întregime starea de fapt cuprinsă în hotărârea primei instanțe a stabilit în fapt,

că părțile chiar în viața părinților au făcut un partaj asupra unui complex de imobile formând acestea averea părintească și cu aceasta ocazia tabla întreagă compusă din num. top. 931—1, 939—2—2 și 939—2-1 s'a împărțit în două părți egale prin intervenirea lui B. I. și F. J., cari a determinat linia împărțitoare; în mij-

locul tablei părțile au dat mamei lor un jugăr de pământ spre folosire. După moartea mamei părțile au căzut de acord că pârâtul să primească acel jugăr de pământ, deoarece pârâtul după moartea părinților n'a primit din averea mișcătoare nimic.

Partea aceasta a stării de fapt este stabilită în perfectă consonanță a dovezilor, ceva mai mult este recunoscută. chiar din partea reclamantului, așa încât motivele recursului cu privire la greșita stabilire a stării de fapt sunt cu desăvârșire lipsite de bază legală și cată a fi respinse.

Având în vedere că datele referitoare la întinderea parcelelor indicate mai sus sunt bine determinate prin expertiza expertului comun I. M. și nici nu sunt contestate în recurs.

considerând că instanțele de fond în baza stării de fapt sus menționate au stabilit în drept,

că fiecăruia dintre părți i-s'a cuvenit 3 jugh. 148 st. p., iar după moartea mamei în vederea convențiunei părților, pârâtul avea drept la 3 jugh. 948 st. p., iar reclamantul la 2 jugh. 948 st. p. (3 jugh. 148 st. p. — 800 st. p.)

față de care situație de drept s'a mai stabilit în fapt, că pârâtul de fapt (în natură) folosește 3 jugh. 1390 st. p. iar reclamantul nu ține în posesie decât 2 jugh. 506 st. p. în baza acestor date bine tribunalul a conchis că pârâtul folosește numai cu 442 st. p. mai mult decât face competența lui.

Tribunalul clarificând starea de fapt din toate punctele de vedere s'a conformat deciziunii de casare a acestei Curți, pronunțată sub Nr. C. I. 2006—14—1931, prin urmare motivul de casare bazat pe nerespectarea dispozițiunei din art. 54, legea pentru Curtea de Casație este neîntemeiat și ca atare a trebuit respins.

Este de asemenea neîntemeiat motivul de recurs prin care se susține, că instanțele de fond au înlăturat fără proba contrară puterea probatorie a estrasului de carte funduară.

Este principiu de drept că raportul de drept între părțile contractante se judecă după realitate și nu după starea de fapt ce se oglindește în cartea funduară; numai terțe persoane de bună credință se bucură de protecția cărții funduare în baza principiului publicității în sensul că față de acestea drepturile reale neînscrise în cartea funduară se consideră de neexistente, iar celea înscrise se consideră ca existente fără considerare la împrejurarea că în realitate aceste drepturi există sau nu.

În speță pârâtul cu drept cuvânt a putut să combată starea de fapt rezultând din cartea funduară și într'adevăr a și dovedit că împărțeala în viața părinților s'a făcut în așa fel ca fiecare să primească parte egală,

ori conform datelor din cartea funduară reclamantul a primit 2 jugh. 1596 st. p. iar pârâtul 3 jugh. 800 st. p.

În vederea stării de fapt tribunalul a făcut o justă aplicație a legii de fond, când a înlăturat datele cărților funduare întemeindu-și soluția pe adevărata voință a părților manifestată cu ocaziunea partajului.

În privința înlăturării ordonanței cu No. 4420—918, Curtea se referă la motivele corecte

ale tribunalului, respingând în consecință și motivul respectiv de casare din recurs.

Dispoziția referitoare la cheltuielile de recurs se bazează pe art. 543 P. c.

Cluj, la 7 Iunie 1932.

Președinte, ss. **G. Hauptt**; Raportor, ss. **Dr. Kerner**; ss. **M. Balassan**; Grefier, ss. **G. Mureșan**.

Curtea de Apel Cluj, Secția II-a.

No. C. II. 1249—II—1931.

Președinte **I. Papp**, președinte

Competința Curții de Apel ca instanță de recurs. Incompetință în cazul art. 525 al. II. proced. civilă.

Deciziune:

Declină competența și înaintează necursul Inaltei Curți de Casație, pentru competență rezolvare.

Președinte, ss. **Dr. I. Papp**, ss. **Dr. Kerner**, ss. **M. Balassan**. Grefier, ss. **P. Abrudan**.

Motive:

În contra sentinței tribunalului ca instanță de apel a făcut recurs reclamantul adresându-l tribunalului pentru a fi înaintat Curții pentru rezolvare.

Tribunalul a înaintat recursul acestei Curți care l-a pus în curs de judecată.

La dezbaterile de astăzi cauza a fost expusă așa cum se constată în procesul-verbal al dezbaterii.

Deliberând Curtea asupra competenței de a judeca recursul:

Având în vedere, că în conformitate cu art. 525, alin. 2 proc. civ., Inalta Curte de Casație și Justiție este instanța competentă a judeca recursurile în casare, făcute în contra sentințelor date de tribunal ca instanță de apel în procesele deduse căderii judecătorilor fără considerare la valoarea, în care valoarea obiectului din proces — în urma modificării aduse prin disp. art. 62 din legea de acc. a judecăților din 1925, combinate cu disp. articolului unic al legii din 4 August 1921, întrece valoarea de 50.000 lei și numai cele până la această limită cad în competența Curților de Apel.

Considerând că această competență a Curții de Casație a fost menținută atât prin art. 58 al legii de acc. cât și prin art. 79 al. 3 din legea pentru Curtea de Casație.

Ceeace rezultă în mod neîndoios din textele citatelor articole, prin care se menține competența Curților de Apel din Ardeal ca instanță de recurs numai în acele cauze în cari după legiuirea de până atunci (art. 525, 550, P. c.) au fost instanțe de revizuire Curțile de Apel.

Considerând că procesul de față este de căderea judecătoriei independent de valoarea obiectului procesului în conformitate cu art. 1, pct. 2, lit. c. din proc. civ.

Și considerând că valoarea substratului procesului este arătată în acțiune în suma de 100.000 lei, ce nu s'a contestat din partea adversarului.

Că deci întrucât sub imperiul legii de acc. (art. 58) instanța de recurs în aceste cazuri a fost Inalta Curte de Casație iar nu Curtea de Apel, aceeași instanță rămâne competentă și

mai departe, conform art. 79, alin. 3 legea Curții de Casație.

Prin urmare în temeiul considerentelor de mai sus, Curtea urma să hotărască conform dispozitivului.

Cluj, la 4 Februarie 1932.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a.

Dec. Nr. 2282—1937.

Președinția Dlui **Al. Macarovici**, cons.

Inculpat achitat. Condamnare la despăgubiri civile. Când poate fi condamnat inculpatul achitat să plătească daune. Art. 7 și 8, pr. p.

Deliberând,

Asupra recursului făcut de inculpatul **Mocianu Aurel**, contra deciziunii Nr. 39—1937 a Curții de Apel Cluj, secția III-a, prin care reformându-se sentința primei instanțe în parte privitoare la cererea de despăgubiri; prin admiterea apelului făcut de parte civilă **M. C.** numitul **M. A.** achitat pentru delictul de omucidere prin imprudență, a fost obligat să plătească părții civile, suma de 10.000 lei cu titlu de daune și 1.500 lei cheltuieli de judecată sub acțiunea execuției silite.

Văzând motivele de casare formulate și dezvoltate în scris, cu invocarea nulităților prevăzute de art. 474, alin. 1, pct. 3 și 6 și alin. II, pct. 1, 6 și 7, proc. pen. Carol II, pentru violarea art. 7 și 8 din aceeași procedură.

În ce privește motivul de casare formulat în baza cauzei de nulitate prevăzut de art. 474, pct. 7, proc. pen., excesul de putere și pentru violarea art. 7 și 8 din aceeași procedură, prin care recurentul susține că prin săvârșirea acestei nulități și violând textele de lege citate, Curtea de Apel l-a condamnat să plătească despăgubiri civile și cheltuieli de judecată părții civile, cu toate că necunoscându-se existența infracțiunii imputate și vinovăția sa, a fost achitat de sub acuzarea delictului ce i s'a pus în sarcină.

Având în vedere că din deciziunea supusă recursului rezultă că inculpatul **M. A.** trimis în judecată penală pentru delictul de omucidere prin neglijență, pedepsit și prevăzut de art. 290 C. P., ce l-ar fi săvârșit prin aceea că în ziua de 29 Iulie 1933 făcând bae în râul Someș lângă Jucul de sus, din neglijență sa a provocat moartea prin înecarea copilului lui **M. C.** fiul reclamantului, Tribunalul Cluj secția IV-a prin sentința cu Nr. 935—1935, menținută în această privință de către Curtea de Apel, l-a achitat constatând că inculpatul nu poate fi socotit vinovat neexistând, prin consecință întrunit în sarcina sa elementul component al infracțiunii — culpa înfăptuitorului.

Că totuși, Curtea de fond prin decizia sa reformând sentința tribunalului, în parte a obligat pe **M. A.** să plătească părții civile 10.000 lei daune, plus 1.500 lei cheltuieli de judecată, motivând că în cazul de față, instanța este obligată a acorda despăgubiri civile potrivit dispozițiilor art. 7 și 8 Pr. p. neexistând în speță nici una

din excepțiunile prev. de acest din urmă text, în care instanța nu se mai poate pronunța asupra pretențiunilor formulate de parte civilă.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 8 Pr. p., instanța penală este obligată a se pronunța și asupra pretențiunilor formulate de partea civilă, cu excepția cazurilor de achitare prevăzute de același articol, în care cazuri, instanța nu mai poate condamna la despăgubiri pe cel achitat.

Că între aceste excepțiuni, la punctul 1, al articolului citat se prevede cazul „când nu se constată existența faptului imputat“.

Având în vedere că, în speță, nu s'a constatat în sarcina inculpatului de a fi ocazionat prin neglijența sa moartea victimei, pentru care motiv a fost achitat de sub acuzarea delictului de omucidere prin neglijență.

Că, în atari condițiuni, este evident că există cazul prevăzut de pct. 1, al art. 8 din pr. pen., iar Curtea de fond numai prin violarea dispozițiilor acestui articol și săvârșind un exces de putere, a obligat pe recurent la plata de despăgubiri și cheltuieli de judecată față de partea civilă, pentru care motiv deciziunea Curții, în urma admiterii recursului și fără discutarea celorlalte motive de casare, cată a fi casată fără trimitere în baza art. 488 pr. pen. pentru cauza de nulitate prevăzută de art. 474 pct. II, pct. 7 pr. pen.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA II-a

Dec. Nr. 2303—1938.

Preș. Dlui Th. Radu Consilier

Cu toate că procurorul a pus concluzii că nu-și însușește apelul părții civile, totuși în caz că instanța, a căzut în divergență, sunt necesare din nou concluziile procurorului.

DELIBERAND,

Asupra recursului declarat de partea civilă P. I. prin reprezentantul său în contra deciziei penale cu Nr. 1352—1935 a Curții de Apel Cluj S. I-a, prin care confirmându-se sentința penală cu No. 218—1935 a tribunalului Turda, inculpatul Dr. R. F. a rămas achitat de faptele imputate prin reclamațiunea directă făcută de partea civilă P. I.

Văzând motivul III. de casare, invocat oral, prin care se susține că deoarece la judecarea apelului nu s'a dat cuvântul Procurorului General, decizia Curții de Apel este nulă și urmează a fi casată cu trimitere.

Considerând că, în conformitate cu art. 186 din proc. pen. română, aplicabil pe tot cuprinsul țării la data când s'a judecat apelul potrivit art. 315 din legea pentru organizarea judecătorească, rezultă că în materie penală instrucțiunea înaintea instanțelor corecționale trebuie să fie orală și publică și că Ministerul Public trebuie să fie prezent și să pună concluzii.

Că dispozițiunile acestui articol nu numai că sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate, dar sunt și de ordine publică, căci nu se poate da o hotărâre valabilă fără prezența și concluziunile Ministerului Public care, deși independent de instanța corecțională, face totuși parte integrantă din compunerea instanței penale.

Că astfel fiind și cum în speță se constată că în

ședința din 12 Noembrie 1935, la desbaterea apelului, procurorul general a declarat că nu își însușește apelul părții civile și Curtea de Apel declarând divergență în aceeași zi, formându-se complectul de 5 membri pentru judecarea divergenței, deși Ministerul Public a fost reprezentat prin Dl Dr. Liviu Gh. Ilea, procuror la secție, totuși nu i s'a dat cuvântul și nu se constată că a pus concluziuni, în cauză, urmează că motivul oral de casare este întemeiat, instanța de apel fiind rău constituită, ceiace constituie nulitatea de formă prevăzută de art. 474 partea I-a pct. 1. din proc. penal Carol II, și deci recursul urmează a fi admis casându-se decizia atacată cu trimitere spre o nouă judecare la aceeași Curte de Apel.

Că, față de soluțiunea admisă, discutarea celorlalte motive de casare devine inutilă.

Jurisprudențe la alte legi

CURTEA DE CASAȚIE S. III.

Dec. Nr. 85—32.

Preș. D. G. Lupu Președ.

Competința Tribunalelor sau Curților de apel în materie se fixează după quantumul venitului global stabilit de fisc.

Din deciziunea Comisiunei fiscale de apel — atacată cu recurs — se constată că această Comisiune examinând actele dela dosar, a respins ca nesincere registrele comerciale prezentate de recurent și prin apreciere și comparațiune cu venitul global al unui alt comerciant de aceeași branșe, i-a majorat suma venitului global impozabil dela 96,460 lei la suma de 120.000 lei, astfel că aceasta este suma la care recurentul a rămas impus de către sus zisa comisiune de apel.

În conformitate cu art. 85 din legea contribuțiilor directe și art. 2 din legea de organizare judecătorească, valoarea venitului anual impozabil, după care se determină competența instanței de recurs, se stabilește că quantumul pe care Comisiunea fiscală de apel îl fixează prin deciziunea prin care impune pe contribuabil, iar în cazul când această impunere nu trece de 100.000 lei, recursul se judecă de tribunalele locale și numai dacă impunerea trece de această sumă, se judecă de Curtea de Apel.

Astfel fiind și întrucât din deciziunea Comisiunei de apel se constată că quantumul venitului global impozabil al recurentului a fost fixat la suma de 120.000 lei, recursul îndreptat contra acestei deciziuni este de competența Curții de Apel, căreia această Inaltă Curte regulând competența, dispune a i se trimite pentru judecare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA II-a.

Dec. Nr. 6707 din 14. Oct. 1931.

Preș. C. G. Rătescu, președ.

Apelul ntimbrat. Nerelevarea chestiunii la fond. Ridicarea ei pentru prima oară în recurs. Inadmisibilitate.

Dacă netimbrarea unui apel nu s'a relevat la fond, nu se mai poate cere în recurs anularea lui, după ce și-a produs efectul legal; întrucât apelul neputându-se repeta, s'ar crea nulități neprevăzute în

lege, producându-se apelantului prejudicii ireparabile pe care însăș legea timbrului, pentru a le preîntâmpina, a recunoscut părților posibilitatea validării actelor netimbrate într'un anumit termen, sau a reinoirii lor, ori, după cazuri le-a supus la o amendă fiscală așa că sancțiunea acestui viciu de ordin fiscal nu mai poate fi în aceste condițiuni decât tot o amendă fiscală.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. Nr. 522—1935.

Preș. Dlui C. Crăciunescu cons.

Contencios. Cunoașterea limbei române.

Faptul că un funcționar cunoaște sau nu limba română nu este lăsat la libera apreciere a șefului autorității, căci regulamentul prevede că funcționarii vor fi supuși, în cursul anului 1924, la un examen de cunoașterea limbei.

DELIBERAND,

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs rezultă că, Dr. I. S., controlor financiar al. II, fiind îndepărtat din funcțiune pe ziua de 31 Mai 1931 cu ord. Ministerului de Finanțe Nr. 137613—1931, dat pe baza deciziunii Minist. Nr. 136285—931 pentru necunoașterea limbei române, s'a plâns contra acestei măsuri pe cale de acțiune în contencios înaintea Curții de Apel din Cluj secția I-a, cerând să fie obligat Ministerul de Finanțe să-l reprimească în funcția avută, să-i plătească salariul cuvenit sau să-l pue în retragere spre a-și aranja drepturile la pensie.

Curtea, după examinarea actelor dela dosar constatând că reclamantul nu cunoaște limba oficială, conchide pe baza art. 31 din reg. legii Statutului Func. Publici că dispozițiunea Ministerială nu s'a dat cu călcarea legii, și prin decizia cu Nr. 1526-5—1931 a respins acțiunea.

Având în vedere că art. 31 din regulamentul legii pentru statutul funcționarilor publici prevede că fiecare funcționar public care se găsea în serviciu la data publicării regulamentului va fi supus în cursul anului 1924 la un examen de limba română, — iar cel care nu va reuși va fi îndepărtat din serviciu.

Că, din textul clar și precis al citatului regulament rezultă în mod neîndoios că cunoașterea limbei oficiale se cere în mod imperios pentru toți funcționarii publici, indiferent dacă sunt definitivii sau stabili.

Că însă, constatarea faptului că un funcționar cunoaște sau nu limba Statului nu este lăsată la libera apreciere a șefului autorității — după cum s'a arătat — însuși regulamentul sus citat prevede că funcționarii aflați în serviciu la data publicării lui vor fi supuși, în cursul anului 1924, la un examen de cunoașterea limbei oficiale, spre a se curma astfel orice posibilitate de abuz.

Că astfel fiind, și întrucât în speță este constant că, reclamantul nu a fost chemat și nu a fost supus la un asemenea examen, — pentru că raportul inspectorului financiar, Mureșan, care constată că reclamantul nu și-a însușit limba statului, — nu poate fi considerat ca rezultatul unui examen de cunoașterea limbei române, — în atare situațiune, numai prin exces de putere și violare a textului art. 31 din regul. Stat. Funcț. Public., Curtea de Apel a decis

că actul administrativ de autoritate, — în speță deciziunea Ministerială atacată prin acțiunea în contencios, — prin care reclamantul a fost pus în disponibilitate, — pentru pretinsa necunoaștere a limbei oficiale a Statului, este adusă în conformitate cu legea.

Că dar, motivul II de casare fiind întemeiat recursul urmează a se admite, fără a se mai discuta motivele I și III ce devin fără interes iar în fond a se admite acțiunea, reclamantului, obligându-se Ministerul de Finanțe a-l reintegra în funcțiunea avută, numitul fiind îndepărtat din funcțiune, prin violare de lege.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. No. 94—1934.

Preș. Dlui C. Crăciunescu, consilier

INSCRIEREA IN BUGET. Conform dispozițiilor par D. din legea dela 15 Iulie 1931, privitoare la modificarea unor dispozițiuni din legea administrației locale, Ministerul de Interne era în drept să aprobe sau nu decizia Comisiei Interimare privitoare la înscrierea în bugetul pe 1931 a salariilor sporite prin avansarea acordată.

AVANSAREA CONFORM NORMATIVULUI DIN 1921. Este ilegală întrucât acest normativ a fost abrogat prin art. 70 din statutul funcționarilor și art. 560 din legea administrației locale 1929.

Având în vedere că prin dispozițiunile paragrafului D. al legii din 15 Iulie 1931 privitoare la modificarea unor dispozițiuni din legea administrației locale dela 1929, se prevede că bugetele Municipiilor și județelor, vor fi aprobate de Ministerul de Interne pe baza propunerii Inspectoratului general administrativ regional.

Considerând că din cuprinsul acestui text, rezultă că legiuitorul prin derogare de la principiul stabilit prin legea administrației locale de la 1929, a atribuit Ministerului de Interne un drept de aprobare ca control a tuturor încheierilor județene privitoare la buget.

Că întrucât în speță, la data când s'au produs actele de autoritate atacate prin acțiunea de față și la data când s'a dat hotărârea Comisiei interimare a județului privitoare la înaintarea intimatei și la trecerea salariului corespunzător în bugetul anului 1931, era în vigoare susmenționata lege, urmează că, Ministerul de Interne era în drept să aprobe sau nu, decizia Comisiunii Interimare privitoare la înscrierea în bugetul anului 1931 a salariilor sporite prin avansarea acordată, așa că ordinele atacate prin acțiune au fost date conform legii menționate, că, Curtea de Apel totuși anulând ordinul Ministerului cu No. 11123—931 și a Prefecturii cu No. 551—932 ca fiind date contrar legii prin aceasta a violat menționatul text de lege așa că motivul de casare este fondat.

In fond.

Având în vedere că din cuprinsul acțiunii și din actele de la dosar se constată că avansarea reclamantului s'a făcut de către Comisia Interimară a județului Severin prin decizia No. 17508—931 în clase și grade conform normativului consiliului dirigit dela 1921.

Considerând, însă, că acest normativ a fost abrogat prin dispozițiile art. 70 din legea pentru

Statutul Funcționarilor Publici și art. 550 din legea administrației locale dela 1929, combinat cu art. 380 din legea pentru unificarea administrativă dela 1925, așa că din acest punct de vedere această avansare a fost făcută ilegal.

Că în această situație fiind, acțiunea în contencios a reclamantei este nefondată și urmează a fi respinsă.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. Nr. 618—1934.

Preș. D-lui C. Crăciunescu consilier

Contencios. Acțiunea introdusă în contencios în contra unor ordine ale Ministerului prin care s'a dispus vânzarea a 27 jugăre teren asupra cărora s'a întabulat dreptul de expropriere nu este admisibilă, deoarece asemenea ordine nu constituie un act de autoritate în sensul art. 1 din Leg. Cons. Adm.

DELIBERAND,

Având în vedere că din decizia supusă recursului se constată că Curtea de Apel, Cluj sec. II. a respins ca inadmisibilă acțiunea în contencios introdusă de A. M., I. C., I. M., S. P., A., G. S., G. P., I. M., G. K., C. S., A. P., S. M., A. C., V. C., I. D., I. M., I. P., N. S., D. D., Ș. C., V. T., J. S., T. I., G. T. lui S. și C. S. prin avocatul lor Dr. Vasile Vertan în contra Ministerului de Agricultură și Domenii pusă pe referatul Nr. 56862—1931 din 10 August 1931, direcția reformei agrare prin care s'a dispus vinderea terenului arabil în suprafață de 27 Jugăre din hotarul comunei Gârbova de jos pe prețul de 2500 lei jugărul precum și a ordinelor Ministerului pe baza cărui s'a dispus efectuarea vânzării acestui teren.

Că pentru a decide astfel Curtea constată și motivează că actele Ministerului nu sunt acte de autoritate în sensul art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ ca să poată fi atacate pe calea acțiunii în contencios și sunt acte de gestiune cu caracter patrimonial, care nu sunt susceptibile de a fi atacate pe această cale prevăzute de art. 1 menționat.

Având în vedere că prin disp. art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ se prevede că, oricine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și regulamentelor poate face cerere pentru recunoașterea dreptului său înaintea instanțelor de contencios.

Considerând însă că în speță, se constată din considerentele deciziei recurate, că acțiunea în contencios este îndreptată în contra unor ordine date de Minister prin care s'a dispus vânzarea a 27 jugăre teren arabil expropriate dela Colegiul Bethlem și asupra cărora s'a întabulat dreptul de expropriere a Statului.

Că în această situația nu se poate susține că ordinele date de Minister constituie acte de autoritate în sensul art. 1 din legea contenciosului administrativ, susceptibile de a fi atacate pe calea acțiunii în contencios administrativ, deoarece Ministerul nu s'a comportat ca o putere publică, ci în speță fiind în discuție o chestiune pur agrară, în care Statul român are dreptul la rezerve, și de care poate uza prin acte cu caracter patrimonial, urmează că ordinele Ministerului sunt acte de gestiune, cari nu pot fi atacate pe calea acțiunii în contencios.

Că dar Curtea de Apel decidând astfel, prin aceasta a dat o justă interpretare și apreciere textului de lege, fără ca prin aceasta să fi comis un exces de putere, sau să denatureze actele pe care le-a interpretat în suverana sa apreciere, așa că motivul de casare e nefondat și recursul se respinge cu 2000 lei cheltueli de judecată fixate prin apreciere.

CURTEA DE APEL CLUJ SECȚIA I-a.

No. fisc. I. 160—1932.

Impunere. Agenții cu firme proprii. Firma ce-i angajează cu provizie nu poate reține și achita pentru ei impozitul. Inventar. Evoluarea mărfurilor se face la prețul zilei din momentul încheierii bilanțului.

Motive:

Contra deciziei — Comisiunii de apel pentru așezarea contribuțiilor directe No. 2057 din 19 Noembrie 1931, prin care s'a admis în parte apelul firmei „M. și P.”, moară sistematică, Cluj și s'a redus venitul impozabil la suma de 1.232.808 lei, s'a făcut recurs în termen de firma contribuabilă, pentru omisiune esențială, exces de putere și violare de lege și anume: I, că s'a admis la scădere plățile agenților cumpărători, în sumă de 61572 lei.

II. Nu s'a scăzut nici amortismentul sacilor în sumă de lei 200.000.

III. S'a adăugat la baza impozabilă, sub titlu de diferență de preț la grăul găsit în ființă la întocmirea inventarului, suma de 721.140 lei.

Curtea, având — în vedere actele cauzei, susținerile părților și — motivele de recurs;

I. Asupra motivului prim de casare:

Având în vedere susținerea firmei recurentă că agenții — cărora le-a plătit proviziunile în chestie, sunt agenți — cu firme proprii — care se prezintă la impunere în calitate de contribuabili de sine stătători și prin urmare firma recurentă nu putea reține și achita pentru ei, impozitul profesional, cuvenit fiscului;

Considerând — că recurenta, după cum rezultă din decizia Comisiei de apel — din memoriul înaintat de firmă, Comisiunii de apel, n'a dovedit cu nimic susținerile sale, înaintea Comisiunii de apel și nici n'a cerut să facă această dovadă, care înaintea instanței de casare, e inadmisibilă;

Că astfel fiind motivul acestă de casare e nefondat și a fost respins ca atare;

II. Asupra motivului II de casare.

Firma recurentă susține că din amortismentul valoarei sacilor în sumă de 327.710 lei, Comisia de apel a admis la scădere numai 127.710 lei; iar restul de 200.000 lei, l'a calculat în baza impozabilă, băzându-se pe considerația că suma din registre e prea mare în proporție cu sacii din inventar; ceea ce echivalează cu o nemotivare și — exces de putere din partea Comisiei de apel.

Considerând că din procesul verbal de verificarea registrelor dresat la 4 Noembrie 1931, de experții numiți — de Comisiunea de apel, se constată că amortizarea de saci, e trecută în registre, cu suma de 327710 lei, fără dovadă;

Considerând că firma recurentă a susținut înaintea Comisiei de apel și susține și azi în recurs că amortismentul sacilor, rezultă din vânzările de făină cu saci cu tot și prețul sacilor astfel vânduți — a intrat la venituri, la contul făinii; iar o parte din saci s'au distrus în urma întrebuintărei și — schimbării continue;

Considerând că, în ceea ce privește sacii vân-

duți — odată cu făina, și al căror preț s'a încasat de firmă, amortizarea lor, care reprezintă o cotă parte din costul de cumpărare, nu-și mai are rost, întru cât prețul lor a fost rambursat și — prin urmare nu mai poate fi scăzut din venitul impozabil; iar în ceea ce privește sacii distruși în urma întrebuițării, întru cât recurenta n'a dovedit înaintea Comisiunii de apel, cu registre, valoarea sacilor distruși; în care caz, Comisiunea, bine a procedat prin apreciere, stabilind suma de 127.710 lei, apreciere care conform art. 79 legea U. C. D. e definitivă și scapă de sub controlul instanței de casare;

III. Asupra celui de-al 3-lea motiv de casare;

Având în vedere că la venitul impozabil, Comisia de apel a adăugat suma de 721.140 lei, ca diferență a valorii grăului aflat în depozit la întocmirea inventarului, bazându-se pe considerația că grăul a fost evaluat în inventar, per Kgr. 3.80 lei, pe câtă vreme prețul de cumpărare variind între 5.40 și 3.80 lei per Kgr. rezultă o medie de 4.60 lei per Kgr. cu care preț calculându-se grăul aflat în depozit s'a găsit diferența de 721.140 lei;

Având în vedere că potrivit art. 39 leg. U. C. D. cu adaosul publicat în Monit. Oficial No. 37 din 15 Februarie 1930, *evaluarea mărfurilor la inventar se face la prețul zilei, din momentul încheierii bilanțului, în cazul când prețul zilei este mai mare decât prețul de cumpărare, — așa cum susține fiscalul, că e cazul în speță.*

Considerând că firma recurentă a susținut prin motivele sale de apel că evaluarea trebuie să se facă pe prețul zilei din timpul încheierii bilanțului, după cum rezultă din Buletinul bursei din Cluj pe zilele de la 29 și 5 Ianuarie 1931 pe care l'a atacat la apelul său:

Considerând — că evaluarea s'a făcut de Comisia de apel, pe baza altor norme de cât acelea prevăzute de acest text de lege și fără a se ține seamă de indicațiunile de mai sus, pe care Comisia de apel le-a înlăturat nemotivat;

Că astfel fiind Curtea găsește că deciziunea Comisiunii de apel s'a dat cu violarea art. 39 legea U. C. D. cu adaosul menționat și admitând acest motiv de recurs, casează deciziunea Comisiunii de apel și trimite afacerea spre a fi judecată din nou, de aceeași Comisiune, pe care o obligă, pe baza art. 86 din lege se refacă impunerea în conformitate cu prezenta decizie de casare.

Pentru aceste motive Curtea a decis conform dispozitivului.

Cluj, 11 Martie 1932.

Președinte: ss. Mănescu. Redactor: ss. I. Voitescu. Votant: ss. Dr. Zacharia. Grefier: ss. Dr. V. Dobocan.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE SECTIUNEA III-a.

Dec. Nr. 2387—37.

Preș. Dlui C. Macri consilier.

Ad-ția financiară nu este în drept a respinge un apel făcut către Comisia de Apel fiscală, pe motiv că este inadmisibil. Ea trebuia să-l înainteze acelei comisii, ea singură fiind în drept a se promuta asupra admisibilității. Ne făcând așa a comis un abuz de autoritate; obiect al acțiunii în contencios. Art. 1 din legea contenciosului.

CURTEA-DELIBERAND,

In ziua de 24 Noembrie 1937, s'a luat în cerce-

tare recursul declarat de Fabrica G. B. L. contra deciziunii Curții de Apel Secția III-a cu Nr. 883—1936 astfel formulat:

„Exces de putere și violare de lege.

„Recursul nostru este bazat pe dispoz. art. 99 și 107 din constituție și art. 78 și următorul din leg. contrib. directe, care dispozițiuni au fost violate, întrucât se refuză înaintarea apelului la Comisia de Apel, singură în drept de a decide dacă este competentă de a judeca cazul de față și dacă în principiu este admisibil apel sau contestație după cum cu exces de putere au stabilit instanțele administrative și Curtea de Apel din Cluj.

„On. Curtea de Apel a respins acțiunea noastră cu cheltuieli, motivând că n'am avea drept de apel contra procesului verbal de impunere dresat de controlorul șef N. A., la 18 Aprilie 1935, obligându-ne la diferența de taxe în sumă de lei 398.920, și a consacrat punctul de vedere al Ministerului de Finanțe prin ordinul Nr. 69.854 din 5 Iunie 1935 cum că în cazul de față se poate înainta numai contestație la urmărirea în sensul art. 43 și urm. din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice.

„Abstrăgând de fapt că Curtea nu se ocupă de loc cu fondul cererii noastre, adică refuzul unei instanțe administrative de a preda dosarul și apelul nostru la Comisia de Apel instituită pe lângă administrațiile financiare în sensul art. 78 din L. C. D.

„Motivarea este complect greșită și pe motivul că noi n'am atacat măsuri de urmărire în sensul legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, ci am atacat un proces verbal prin care instanța de impunere a constatat un venit pentru diferența de taxe trecând prin rol în debitul nostru suma de lei 389.920. Prin urmare nu era de loc cazul pentru contestație la urmărire care ar fi desigur respinsă de instanțele judecătorești ca prematură în cazul, dacă am fi satisfăcut sfatul Ministerului de a înainta contestație.

„Curtea de Apel nu se putea amesteca prin urmare în fondul acestei chestiuni, întrucât n'a fost sesizată cu un recurs, în casare, ci cu acțiune în contencios.

„Ori este clar că atunci când noi primim o hotărâre sau nu proces verbal dresat de vreun organ al fiscalului, noi suntem în drept a înainta remediul de drept care îl credem corect și legal.

„Acest remediu de drept în cazul de față apelul trebuie înaintat la instanța căreia ne-am adresat. Această instanță și numai această instanță este în drept să decidă dacă respinge apelul ca inadmisibil sau își declină competența sau îl judecă în fond. Nu se poate amesteca un organ administrativ, administratorul financiar sau chiar Ministr. de Finanțe și să refuze înaintarea apelului la instanța căreia ne-am adresat.

„Prin acțiunea în contencios se putea cerceta numai dacă refuzul administratorului sau a Ministerului de Finanțe a fost saunul dat în mod legal și dacă a fost competent să facă aceasta. Numai această problemă putea să preocupe Curtea de Apel. Alte chestiuni nu.

„Faptul că în speță trebuie înaintat apel sau contestație la urmărire este o chestiune, pe care nu administratorul financiar și nici Minis-

terul de Finanțe este a o rezolva și Curtea de Apel putea să se ocupe de această chestiune numai în cadrul recursului în casare înaintat contra eventualei hotărâri a Comisiunii de Apel.

Având în vedere că, din cuprinsul acestei decizii, se constată că, numita fabrică a intentat acțiune în contencios administrativ, contra administrației de constatare financiară din Alba-Iulia și contra Ministerului de Finanțe, pentru a se declara ca ilegal dat ordinul acelei administrații, cu Nr. 3937—1935, prin care i s'a comunicat că nu are drept de apel contra procesului verbal de impunere dresat de controlorul șef N. A., la 11 Aprilie 1935, ci numai contestație la urmărire cu depunerea sumei în cauză.

Că, Curtea de Apel secția III-a, a respins acțiunea pe considerațiunea că acțiunile în contencios administrativ nu pot fi introduse decât contra acelor dispozițiuni ale autorității pentru care legea nu prevede nici o altă cale de atac, ori în speță se constată că reclamanta avea deschisă contra acestei impuneri calea contestației la urmărire prevăzută de art. 43 și următorii din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice.

Având în vedere că, prin motivul de casare, recurentă se plânge de violarea art. 1 din legea contenciosului administrativ și art. 78 din legea contrib. directe, prin aceia că prin acțiunea sa de contencios, reclamata a atacat refuzul autorității de a i se înainta apelul declarat contra procesului verbal de impunere la Comisia de apel, ori în această situație Curtea de Apel era obligată să cerceteze dacă acest refuz era sau nu legal, adică dacă autoritatea era în drept să refuze înaintarea, iar nu să-i respingă acțiunea ca inadmisibilă pe motiv că are contestație la urmărire conform art. 43 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice.

Având în vedere, că din cuprinsul deciziei recurate, se constată că recurenta prin acțiunea sa în contencios, atacă ca ilegal dat ordinul administrației financiare cu Nr. 3937—1935 prin care i se comunică, că în contra procesului verbal de impunere dresat de controlorul șef N. A. din 11 Aprilie 1935, nu are drept de apel, ci numai drept de contestație;

Că, această ilegalitate a ordinului menționat, recurenta o stabilește, pe faptul că Ad-ția Financiară de constatare, primind apelul declarat contra procesului verbal de impunere, era obligată să-l înainteze Comisiei de Apel, care în baza art. 78 din legea contribuțiilor directe, era competentă de a statua asupra admisibilității lui.

Că, în această situație fiind, Curtea de Apel era obligată să constate din punct de vedere al aplicării art. 1 din leg. pentru contenciosul administrativ, **dacă refuzul autorității de a înainta apelul Comisiei respective, era sau nu ilegal**, așa că nefăcând acest lucru, a violat textul menționat și deci motivul de casare e fondat și recursul urmează a se admite; iar în fond acțiunea se admite întrucât autoritatea era obligată să înainteze apelul Comisiei de Apel, care era autoritatea competentă de a discuta admisibilitatea apelului conform art. 78 din leg. contrib. directe.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secțiunea II-a.

Deciziunea Nr. 168—1938.

Președinția Dlui Th. Radu, Consilier.

Conversiune. Sechestrul. Desființarea lui nu se poate cere de cât sub condiția ca debitorul să fi plătit toate ratele până la data cererii de desființare.

DELIBERAND,

Asupra recursului declarat de Cassa Generală de Economii din S., sucursala Cluj, în contra deciziunii Nr. 452—1937 a Curții de Apel Cluj, secția II-a, prin care s'a admis apelul introdus de debitorul urmărit A. P. în contra sentinței Nr. 564—1935 a Trib. Cluj secția II-a, reformându-se această sentință, s'a admis cererea debitorului făcută pe baza art. 68 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934, pentru desființarea sechestrului înființat asupra averii sale la cererea recurentei.

Că, pentru a da această soluțiune Curtea de fond motivează, că cererea pentru desființarea sechestrului este admisibilă în principiu, debitorul întrunind condițiunile prevăzute de art. 30 A. a b. B. a. b. din legea dela 7 Aprilie 1934, pentru a beneficia de dispozițiunile ei, că deasemeni debitorul din cauza neachitării primei rate care este scadentă la data introducerii cererii sale, — 12 Martie 1935 — n'a pierdut beneficiul termenului, deoarece creditoarea a făcut acțiune principală, și în acest proces încă nu s'a stabilit un mod definitiv dacă debitorul poate beneficia de conversiune și astfel fiind potrivit art. 14 al. ultim al legii lichidării creditorilor, va putea invoca pierderea beneficiului termenului numai dacă debitorul nu achită toate ratele deja scadente precum și dobânzile legale în termen de 3 luni dela pronunțarea hotărârii definitive, prin care se constată că, debitorul intră în conversiune.

Văzând motivul I de casare, prin care se invoacă violarea art. 14 și 68 din legea lichidării datoriilor prin faptul că, s'a desființat sechestrul, deși urmăritul nu a plătit nici o rată scadentă.

Considerând că, legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, față de împrejurările speciale economice și sociale, reglementând situația dintre creditori și debitori a edictat o serie de dispozițiuni cu caracter de protecțiune a debitorilor, că însă de aceste avantaje nu se pot bucura decât acei debitori asanabili care la rândul lor satisfac obligațiunile ce le sunt impuse prin aceeași lege, astfel art. 33 din lege, referindu-se la debitorii urbani, prescrie că, aceștia vor beneficia de o reducere de 20 la sută, din datoriile lor, suma fiind plătită în 10 ani cu rate semestriale egale, ratele fiind scadente la 15 Mai și 15 Noemvrie ale fiecărui an, prima scadentă fiind la 15 Noemvrie 1934, că potrivit al. I și II ale art. 14 în caz de neplată a unei singure rate chiar față de unul dintre creditori, creditorul neplătit va putea urmări fructele naturale sau civile sau veniturile de orice fel ale debitorului, iar în caz de neplată la scadentă a două rate succesive, chiar față de unul singur dintre creditori, debitorul va fi de drept decă-

zut din beneficiul termenului față de debitorul neplătit, putând fi urmărit asupra bunurilor sale, pentru creanța astfel cum a fost redusă prin legea de față.

Considerând că din analiza acestor texte de lege rezultă că, **pentru a putea cere desființarea măsurilor de urmărire nu ajung ca debitorul asanabil să întrunească condițiunile cerute de lege pentru a putea fi considerat ca atare, ci dânsul va trebui să dovedească că, a plătit ratele până în momentul introducerii cererii sale.**

Că astfel fiind, urmează a vedea că numai cu exces de putere și violând textele citate, Curtea de fond a admis cererea urmăritului pentru desființarea sechestrului, fără a verifica în prealabil dacă dânsul este la zi cu plata ratelor.

Că în ceea ce privește alineatul ultim al art. 14, acesta este referitor la creanțele contestate când nu se poate ști ce anume datorează debitorul.

Că întrucât în cazul de față urmărirea s'a pornit pentru o creanță definitiv stabilită și anume pentru suma de 360.000 lei capital, plus accesorii, după cum rezultă din deciziunea atacată, urmează că acest text este străin de firea pricinii și deci în mod eronat îl invoacă Curtea de fond în sprijinul soluțiunii sale.

Că, dar motivul în discuțiune fiind întemeiat, recursul urmează a fi admis, a se casa deciziunea Curții pe baza acestui motiv, fiind fără interes a se cerceta celelalte motive și a se trimite cauza pentru o nouă judecată la aceeași Curte.

Apresiasi și asupra cererii de cheltuieli de judecată, Inalta Curte acordă recurenței suma de 2000 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III-a.

Decizia Nr. 634—1938.

Președinția Dlui **C. Macri**, consilier

Comisia de Arbitraj în conflictele colective de muncă. Recursul nu este fără obiect din momentul ce împăcarea s'a făcut posterior reclamațiunii. Contractul colectiv de muncă, trebuie să conțină toate condițiunile admise și să motiveze pe cele respinse.

Având în vedere că prin deciziunea supusă recursului, Comisia de Arbitraj de pe lângă Curtea de Apel Cluj, a respins ca nefondată cererea făcută de muncitorii mineri în conflictul colectiv de muncă, cu Soc. „Pirit”, Zlatna.

Că, pentru a decide astfel, Comisia constată și motivează, că singurul punct din litigiu, care îl reține, majorarea salariului, este neîntemeiat, întrucât din listele de plăți dela întreprinderile „Albina” din Zlatna, din Adresa Asociației minere Sft. Gheorghe-Suluțiu din Bocșa-Montană, din adresele Primăriilor comunelor Zlatna și Trimpoele, rezultă că muncitorii dela întreprinderile „Pirit” sunt mai bine salariați, decât la celelate întreprinderi similare, în raport cu standardul de viață din comunele respective în plus primind pe lângă salariul propriu zis, și prime și alte bunuri în natură.

Având în vedere că reprezentantul pârâtei, a susținut în mod prealabil, că recursul muncitorilor a rămas fără obiect și deci urmează a fi respins, deoarece ulterior introducerii lui, a intervenit între delegații lucrătorilor și a Societății, o înțelegere — contract colectiv de muncă — prin care s'a tranșat chestiunea salarizării, care formează obiectul de față.

Având în vedere, că din cuprinsul actelor dela dosar, rezultă că la 27 Mai 1937, deci posterior recursului care a fost introdus la 2 Aprilie 1937, s'a încheiat între delegații Societății intimată și între delegații muncitorilor recurenți, o înțelegere, prin care se stipulează, că salariile muncitorilor fixate prin această înțelegere, se vor plăti cu începere dela 1 Aprilie 1937.

Considerând însă că, din cuprinsul deciziei supusă recursului, rezultă, că conflictul colectiv de muncă, datează dela 17 Octomvrie 1936, când dosarul a fost primit la Curtea de Apel Cluj, pentru soluționarea lui, deci cu mult anterior datei fixate prin înțelegerea de față, pentru începerea plății salariilor mărite.

Că, în această situație, excepțiunea relativă la lipsa de obiect a recursului e nefondată, întrucât prin înțelegerea menționată n'au fost soluționate pretențiile formulate de muncitori la 1936, și deci se respinge.

Având în vedere că prin motivul I de casare, recurenții se plâng de violarea art. 44, 101 și 105 al. a. și următorii din legea asupra contractelor de muncă dela 1929, prin aceia că contractul colectiv de muncă, trebuie să cuprindă toate drepturile și obligațiile care le au, atât patronii cât și muncitorii, chiar dacă se respectă în prezent, întrucât ele sunt stabilite pentru viitor și deci instanța de fond nu le putea să le înlăture ca inutile, față de declarația patronului că le respectă condițiile de muncă, formulate în memoriul lor la punctele 1—3 și 6—15.

Având în vedere că este necontestat în fapt, că instanța de fond, a găsit că sunt inutile de discutat, condițiile de muncă cerute de muncitori prin memoriul lor la punctele 1—3 și 6—15, pe considerațiunea că aceste condiții sunt legitime prin art. 45, 49, 58, 60, 62, 67, 77 și 113 din legea asupra contractelor de muncă dela 1929 și reprezentatul intimatului, a declarat, că aceste condiții sunt respectate riguros, iar reprezentanții muncitorilor nu au susținut contrariul.

Considerând că pe de altă parte, că prin dispoz. art. 105 al. a, se prevede că contractul colectiv de muncă va cuprinde toate drepturile și obligațiile reciproce dintre părți, cu alte cuvinte, în hotărârile Comisiunilor de arbitraj care țin loc de contract colectiv de muncă, trebuie să se prevadă toate condițiile de muncă chiar și cele minimale prevăzute de lege, întrucât scopul unui contract colectiv de muncă, este o reglementare uniformă a condițiilor de muncă, obligatorie pentru ambele părți.

Că, în această situație fiind, Comisia de arbitraj, era obligată să discute, să motiveze și să însereze decizia sa, toate condițiile de muncă admise, motivând și pe cele respinse, așa că respingând aceste condiții ca inutile, prin aceasta a violat textele citate și deci motivul I de casare e fondat.

Având în vedere că prin motivul II de casare, recurenții se plâng de omisiune, denaturare și violarea și greșita aplicare a art. 58, 45, 62, 60, 49, 56, 67, 77 și 113 din legea contractelor de muncă dela 1929, prin aceia că nu toate condițiile formulate în memoriu la punctele 1—3 și 6—15 sunt prevăzute de lege, ci unele completează legea și anume la punctul 9 au cerut ca plata salariului de către patron în primele 7 zile absentate în caz de boală sau accident, să se facă în timpul unui an, de câte ori a fost bolnav, iar nu o singură dată pe an; la punct. 10 au cerut ca plata concediului datorat să se facă după salariul mediu pe 3 luni împărțit la zilele lucrate; la punctul 11 au cerut ca salariul să fie plătit la 1 și 15 a fiecărui luni, mai ales că legea impune plata conform convenției, iar altele nu sunt prevăzute în lege și anume fixarea orelor de muncă prevăzute la punctul I, două sărbători prevăzute la punctul II, spor de salariu pentru munca suplimentară prevăzută la punctul III, recunoașterea sindicatului muncitorilor prevăzută la punct. 7 și dreptul de a lua contact cu Direcția minelor și șeful exploatarei.

Având în vedere că prin motivul I de casare s'a stabilit că instanța de fond era obligată să se pronunțe, să motiveze și să însereze în decizia de arbitraj, toate condițiile de muncă admise, motivând și pe acele respinse.

Că, discutarea acestor condiții, era obligatorie pentru comisie și din punctul de vedere al soluționării lor, întrucât după cum s'a arătat prin motivul de casare, unele nu sunt prevăzute în lege, iar altele completează legea în ce privește plata și modul de calculare a sporului de salariu, acordat în unele cazuri de lege.

Că, din acest punct de vedere și motivul II de casare e fondat, întrucât Comisia de Arbitraj, comite o omisiune esențială de natură a schimba soluția dată prin meditația acestor condiții de muncă, formulată de muncitori, prin memoriul lor la punctele 1—3 și 6—15.

Având în vedere că, prin motivul III de casare, recurenții se plâng de omisiune esențială, denaturare de acte, eroare gravă de fapt și violare le lege, prin aceia că au dovedit cu acte, că salariul e mai mic ca în celelalte întreprinderi similare și cu toate acestea, instanța de fond stabilește că e mai mare.

Considerând că, acest motiv de casare, e nefondat, deoarece Comisia de arbitraj, constată și motivează prin considerentele deciziei sale, bazându-se pe actele dela dosar, pe care le-a interpretat

în suverana sa apreciere, că prețurile acordate de Societatea intimată muncitorilor săi, — sunt mai mari decât la celelalte întreprinderi similare, ținând seamă de standardul de viață din acele localități.

Având în vedere că, prin motivul IV de casare, recurenții se plâng de violarea art. 23 al. 2 din legea conflictelor colective de muncă dela 1920, prin aceia că, la descinderea locală făcută la Soc. „Albina“, trebuia să asiste tot greșierul Dobocan delegat de Primul Președinte al Curții de Apel Cluj, iar nu impegatul de la judecătoria Zlatna, Dudoj.

Considerând că acest motiv de casare este nefondat deoarece din cuprinsul deciziei recurate și actele dela dosar se constată că această chestiune a fost adusă în discuție pentru prima dată în fața acestei Inalte Curții prin recurs ceea ce e inadmisibil, întrucât necesită verificări de fapt, care sunt de atributul ins.antei de fond.

Având în vedere că prin motivul V de casare, recurenții se plâng de violarea art. 101 al. 2 și 110 din legea contractelor de muncă dela 1929, prin aceia că hotărârea de arbitraj, ținând loc de contract colectiv de muncă și instanța de fond respingând cererile formulate prin memoriu, conflictul colectiv a rămas ne soluționat, ori Comisia de arbitraj prin hotărârea sa poate să respingă unele cereri, însă trebuie să pună ceva în loc, ca să fie contract colectiv.

Având în vedere, că prin dispozițiile cuprinse în art. 101 al. 2 din legea asupra contractului de muncă dela 1929, se prevede, că sunt considerate contracte colective de muncă, stipulațiile cuprinse în hotărârile de arbitraj.

Considerând că pe de altă parte, că, prin art. 105 din aceeași lege, se prevede că contractul colectiv de muncă, trebuie să cuprindă drepturile și obligațiile reciproce dintre părți, termenul contractului, îndeplinirea aplicațiunii sale, precum și ori ce alte condiții speciale privitoare la execuarea muncii.

Considerând că față de aceste dispozițiuni categorice, prevăzute în textele citate, urma ca prin hotărârea sa, Comisia de arbitraj, să prevadă toate aceste condiții cerute pentru încheierea unui contract colectiv de muncă, indiferent dacă a respins cererile muncitorilor și a menținut propunerile patronului, întrucât neînscriserea lor, duce la concluzia, că onfliktul a rămas nesoluționat, așa că din acest punct de vedere, motivul V de casare e fondat și întrucât sunt fondate și motivele I și II, recursul urmează a se admite pentru motivele I, II și V.